

มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในต่างประเทศ

Measures for the Prevention and Suppression of Corruption in Various Countries

กรรช วนกรกุล*

บทคัดย่อ

ประเทศไทยถือเป็นหนึ่งในประเทศที่ประสบปัญหาการทุจริตภายในประเทศค่อนข้างสูง โดยได้คะแนนดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชันปี 2010 อยู่ที่ 3.5 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ซึ่งประเทศที่ได้คะแนนต่ำกว่า 5 คะแนน ถือเป็นประเทศที่มีอัตราการทุจริตภายในประเทศอยู่ในเกณฑ์สูงและเป็นหนึ่งในกลุ่มประเทศที่ต้องจับตาและเฝ้าระวัง ในต่างประเทศ เช่น สิงคโปร์ ฮองกงและเกาหลี่ได้ เคยประสบปัญหาการทุจริตเช่นเดียวกับประเทศไทย แต่ในปัจจุบันมีการแก้ไขปัญหาการทุจริตภายในประเทศที่ได้ผลเป็นที่น่าพอใจด้วยแนวทางการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันโดยองค์กรภาคประชาชน โดยให้ประชาชนทำหน้าที่คอยตรวจสอบการกระทำทุจริตแทนรัฐ พร้อมกับมีการลงโทษผู้กระทำความผิดในคดีทุจริตให้เห็นเป็นแบบอย่างและเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ยังได้มีการเพิ่มเงินเดือนให้กับบุคคลากรและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความเหมาะสม สามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างเต็มภาคภูมิ ในขณะที่เดียวกันก็มีการประเมินผลการทำงานอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้การดำเนินงานคุ้มกับค่าจ้างที่รัฐต้องสูญเสียไป รวมถึงแสวงหาแนวทางในการแก้ไขกฎหมายที่มีความกำกวมที่ให้อำนาจเจ้าพนักงานตีความได้สองแง่หรือกฎหมายที่ให้อำนาจหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งมีอำนาจมากเกินไปเพื่อลดปัจจัยในการนำไปสู่ปัญหาการทุจริต

คำสำคัญ: มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ต่างประเทศ

Abstract

Thailand is one of many countries which seriously face the problems of corruption. Corruption perception index in 2010 illustrated that Thailand got a score of 3.5 out of 10. The countries with scores below 5 are grouped as the nations which have critical problems with corruption. Like Thailand, countries such as Singapore, Hong Kong,

*อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

and South Korea were considered as countries with critical corruption problems. However the corruption problems of Singapore, Hong Kong and South Korea were solved and eliminated effectively with solutions from the public sector organizations within these countries. These public sector organizations are allowed to play, and are supported in playing, crucial roles in checking and controlling unfaithful behaviors. Also, punishments for corruption delinquency are strictly implemented to prevent the occurrence of corruption delinquency. Additionally, employees in public sectors receive appropriate increases in salaries and earnings to assure that these state employees have better qualities of lives and can proudly afford all necessary costs of living. At the same time, performance assessments of each state employee are required to ensure that these state employees can handle their jobs properly and efficiently. Ways to resolve legal ambiguities that allow respective authorities to have too much power need to be sought in order to reduce the factors leading to the problem of corruption.

Keywords: measures for the prevention and suppression of corruption , various countries

บทนำ

การทุจริตถือเป็นคำศัพท์ที่คุ้นหูสำหรับคนไทยมาช้านาน เราคงปฏิเสธไม่ได้ว่าไม่มีพื้นที่ใดในประเทศไทยที่ปราศจากปัญหาการทุจริตอย่างแท้จริง ปัญหาการทุจริตเป็นสิ่งที่แทรกซึมอยู่ในทุกวงการของสังคมไทยตั้งแต่ในระดับชุมชนหมู่บ้าน จนถึงระดับประเทศ ในแง่มุมของผู้ประกอบการธุรกิจคงปฏิเสธไม่ได้ว่าค่าใช้จ่ายอันเป็นค่าน้ำร้อน-น้ำชาของเจ้าหน้าที่กลายเป็นรายจ่ายที่จำเป็นอันเป็นต้นทุนสำคัญในการดำเนินการทางธุรกิจไปเสียแล้ว มีการประมาณการกันว่านักธุรกิจที่ประสงค์จะเข้าดำเนินการทางธุรกิจใดโครงการต่างๆ กับภาครัฐจำเป็นต้องจัดสรรผลประโยชน์เป็นจำนวนเงินตั้งแต่ 10-30% ของมูลค่าโครงการ

ให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อเป็นค่าน้ำร้อน-น้ำชาในการดำเนินโครงการ โดยหากเป็นโครงการทั่วๆ ไปที่ไม่มีความลับซับซ้อนรายจ่ายอันเป็น ค่าน้ำร้อน-น้ำชาจะอยู่ที่ประมาณ 10% ของมูลค่าโครงการ ในขณะที่โครงการขนาดใหญ่หรือโครงการที่มีความซับซ้อนซึ่งต้องมีการล๊อคสเปกหรือมีการรวมกลุ่มกันเพื่อฮ้างงานประมูลค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายในรูปแบบของค่าน้ำร้อน-น้ำชาจะมีมูลค่าสูงถึง 15-30% ของมูลค่าทั้งหมดของโครงการก่อนหักรายจ่ายเลยทีเดียว (สุพรรณดี ไชยอำพร, ศิริทิพย์ อรุณเรื่อ. 2549) ดังนั้น จึงไม่น่าแปลกใจเลยว่าปัญหาการทุจริตจะกลายเป็นปัญหาระดับชาติที่แก้ไม่ตกของสังคมไทย เนื่องจาก ผลประโยชน์ที่

ได้จากกระบวนการ “กินสินบาท คาดสินบน” ที่มีจำนวนมหาศาลชนิดที่ว่าเจ้าพนักงานทำงานตลอดทั้งชีวิตก็ยังไม่เคยได้สัมผัสกับจำนวนเงินที่ได้จากการทุจริตเพียงครั้งเดียว ส่งผลให้กระบวนการทุจริตเติบโตและทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ในสังคม แม้ว่าในปัจจุบันจะมีการจัดตั้งหน่วยงานหรือองค์กรอิสระต่างๆตามรัฐธรรมนูญเพื่อคอยตรวจสอบและทำหน้าที่ปราบปรามการทุจริตในวงราชการเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) สำนักงานคณะกรรมการการปกกเงิน (ป.ป.ง.) ฯลฯ แต่ดูเหมือนว่าองค์กรอิสระเหล่านี้ไม่ได้ทำให้ปัญหาการทุจริตภายในประเทศลดลงเลย หน้าซ้ำกลับทำให้กระบวนการทุจริตในประเทศไทยยังมีความแข็งแกร่งและมีความสลบซับซ้อนมากยิ่งขึ้นอันสะท้อนได้จากดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชันปี 2010 (Corruption perception index) ซึ่งจัดทำโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสระหว่างประเทศ (Transparency International) โดยการสำรวจจากทัศนหรือการมองภาพจากกลุ่มนักธุรกิจและนักวิเคราะห์ ซึ่งจัดเป็นประจำทุกปีพบว่า ประเทศไทยได้คะแนน 3.5 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนนซึ่งประเทศที่ได้คะแนนต่ำกว่า 5 คะแนนถือว่ามีปัญหาการทุจริตภายในประเทศอยู่ในเกณฑ์สูงและอยู่ในกลุ่มประเทศที่ต้องจับตาและเฝ้าระวัง (Transparency International. 2010 : 2)

ประสบการณ์การปราบปรามการทุจริตในต่างประเทศ

ปัญหาการทุจริตถือเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติของประเทศต่างๆทั่วโลก ประเทศที่มีอัตราการทุจริตที่สูงย่อมส่งผลกระทบต่อพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ประเทศที่ประสบปัญหาการทุจริตที่เรื้อรังย่อมส่งผลให้จำนวนเงินที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไม่ได้ลงสู่ระบบอย่างที่เราควรจะเป็น อันทำให้ระบบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศล้าหลังประชาชนขาดคุณภาพชีวิตที่ดีและขาดโอกาสในการได้รับสวัสดิการที่ดีอันพึงได้จากรัฐ นอกจากนี้ปัญหาการทุจริตยังถือเป็นภัยสังคมที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดทิศทางของประเทศ ประเทศที่ไม่สามารถจัดการกับปัญหาการทุจริตได้อย่างเด็ดขาดและปล่อยให้ปัญหาการทุจริตเป็นปัญหาที่เรื้อรังเสมือนเป็นเนื้อร้าย ย่อมส่งผลกระทบต่อประเทศดังกล่าวอย่างเห็นได้ชัด เช่น ประเทศอาเจนติน่าและประเทศฟิลิปปินส์ในอดีตเคยพัฒนาระบบเศรษฐกิจของตนได้ดีในระดับหนึ่ง แต่หลังจากที่ไม่สามารถจัดการกับปัญหาการทุจริตภายในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้ปัจจุบันประเทศทั้งสองกลับมีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ตกต่ำลง (วิทยากร เชียงกุล. 2549 : 8) ตรงกันข้ามกับประเทศที่มีระบบและกลไกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้ดี แม้ว่าครั้งหนึ่งประเทศเหล่านี้จะเคยตกอยู่ในช่วงที่ประสบกับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่

อย่าแยแต่ก็สามารถพัฒนาตนเองจนกลายเป็นหนึ่งในประเทศที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็งและมั่นคงได้เนื่องจากมีระบบและกลไกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากกว่าประเทศอื่นๆ เช่น

ประเทศสิงคโปร์ ครั้งหนึ่งเคยได้รับการขนานนามจากประเทศต่างๆ ว่าเป็นประเทศที่ยากจนและเต็มไปด้วยปัญหาการทุจริตภายในประเทศที่สูง แต่ด้วยยุทธวิธีที่เน้นการป้องกันปัญหาทุจริตเป็นนโยบายหลักและแสวงหาแนวทางในการปราบปรามปัญหาทุจริตภายในประเทศแบบค่อยเป็นค่อยไปแต่เด็ดขาดและเป็นระบบ ส่งผลให้ประเทศสิงคโปร์ในปัจจุบันได้รับการยกย่องว่าเป็นประเทศที่มีความโปร่งใสที่สุดในโลก โดยได้รับคะแนนความโปร่งใสด้านการปราบปรามการทุจริตอยู่ที่ 9.3 คะแนนจากคะแนนเต็ม 10 คะแนน (Transparency International, 2010) ประเทศสิงคโปร์มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพียงหน่วยงานเดียว คือ หน่วยงานสืบสวนการประพฤติทุจริต (The Corruption Practices Investigation Bureau) หรือ CPIB ซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐและเอกชน หน่วยงานดังกล่าวนี้ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. 1952 มีอำนาจหน้าที่ในการสืบสวนตามมาตรา 241 ของกฎหมายป้องกันการทุจริตแห่งประเทศสิงคโปร์ (The Prevention of Corruption Act) หน่วยงานสืบสวนการประพฤติทุจริต หรือ CPIB ถือเป็นหน่วยงานอิสระด้านการปราบปรามการทุจริตที่มีความเข้มแข็ง ปราศจาก

การแทรกแซงต่างๆ จากกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มการเมืองในทุกระดับ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความมุ่งมั่นและการเอาจริงเอาจังกับการปราบปรามปัญหาการทุจริตของ นายลี กวน ยิว นายกรัฐมนตรีของประเทศสิงคโปร์ที่มีเจตจำนงอย่างแน่วแน่ในการเร่งปราบปรามการทุจริตภายในประเทศให้หมดสิ้นไปอย่างถาวร ส่งผลให้หน่วยงานสืบสวนการประพฤติทุจริต หรือ CPIB สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ นอกจากการเน้นแนวทางการปราบปรามการทุจริตอย่างจริงจังภายในประเทศแล้ว ประเทศสิงคโปร์ยังเน้นแนวทางในการใช้มาตรการป้องกันการทุจริตควบคู่กับการปราบปรามการทุจริตอีกด้วย โดยการปรับอัตราเงินเดือนของเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งข้าราชการและนักการเมืองให้มีระดับรายได้ในระดับที่สูงเพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ นอกจากนั้นยังได้มีการแก้ไขกฎหมายบางฉบับที่เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ใช้เป็นช่องทางในการทุจริต เช่น แก้ไขกฎหมายที่มีข้อความกำกวมสามารถตีความได้หลายนัย, แก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจในการพิจารณาใบอนุญาต, การจัดเก็บภาษีรวมตลอดถึงค่าปรับต่างๆ ของกรมกองต่างๆ ภายในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นกรมศุลกากร, กรมตำรวจ, กรมสรรพสามิต ฯลฯ ให้มีลักษณะการกระจายอำนาจเพื่อลดช่องทางการทุจริต รวมตลอดถึงปรับปรุงระบบการติดต่อทางราชการที่ยุ่งยากซับซ้อนอันเป็นช่องทางในการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ ส่งผลให้ประเทศสิงคโปร์มีอัตราการทุจริตภายในประเทศที่ต่ำที่สุดในโลก ยิ่งไปกว่านั้น ประเทศสิงคโปร์

ยังได้ใช้งบประมาณจำนวนมหาศาลลงทุนกับการพัฒนาการศึกษาและการสร้างจิตสำนึกให้คนรุ่นใหม่ตระหนักถึงภัยที่จะเกิดขึ้นจากปัญหาการทุจริต โดยมีความเชื่อว่าการลงทุนกับองค์กรภาคประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นการลงทุนที่ดีที่สุดและคุ้มค่าที่สุด โดยเน้นการสนับสนุนและส่งเสริมองค์กรภาคประชาชนให้เข้มแข็งและคอยเป็นหูเป็นตาให้รัฐแทนการตั้งองค์กรตรวจสอบการทุจริตขึ้นภายในประเทศหลายๆองค์กร

เขตการปกครองพิเศษฮ่องกงก่อนหน้าที่จะมีการปฏิรูประบบการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ครั้งใหญ่ภายในประเทศ เขตการปกครองพิเศษฮ่องกงถือว่าเป็นหนึ่งในประเทศที่มีปัญหาการทุจริตค่อนข้างสูงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรมตำรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจรับสินบนจากองค์กรอาชญากรรมที่เรียกค่าคุ้มครองจากกิจการธุรกิจหลายประเภทไม่ว่าจะเป็นกิจการหาบเร่ แผงลอย เด็กซ์ตรงเท้า ห้างบริการทางเพศ ร้านอาหาร คนลากรถ กูลี คนขับแท็กซี่ คาลิโน ฯลฯ มีการจ่ายเงินใต้โต๊ะจนกลายเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งในการประกอบธุรกิจ (ผาสุก พงษ์ไพจิตร. 2541 : 246) แต่เมื่อรัฐบาลเริ่มเอาจริงเอาจังกับการปราบปรามการทุจริต เขตการปกครองพิเศษฮ่องกงกลับมีอัตราการทุจริตที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัดจนกลายเป็นแม่แบบให้ประเทศต่างๆ นำเอารูปแบบ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในประเทศ ในปัจจุบันเขตการปกครองพิเศษฮ่องกงได้รับคะแนนความ

โปร่งใสด้านการปราบปรามการทุจริตอยู่ที่ 8.4 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ถือเป็นอันดับที่ 13 ของโลกและเป็นอันดับที่ 4 ในภูมิภาคเอเชีย รองจากประเทศสิงคโปร์ (อันดับ 1) ประเทศนิวซีแลนด์ (อันดับ 1) และประเทศออสเตรเลีย (อันดับ 8) (Transparency International. 2010) หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของเขตการปกครองพิเศษฮ่องกง คือ คณะกรรมการอิสระต่อต้านการทุจริต (Independent Commission Against Corruption) หรือ ICAC ก่อตั้งเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ปี ค.ศ. 1974 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีการปราบปรามการทุจริตที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก คณะกรรมการอิสระต่อต้านการทุจริตของเขตการปกครองพิเศษฮ่องกง หรือ ICAC ได้นำกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหการทุจริตภายในประเทศด้วยแนวทางสามประสาน หรือ three-pronged attack โดยเน้นกลยุทธ์ที่สำคัญ 3 ด้าน (ศรีสมบัติ โขศประจักษ์ชัด. 2550 : 73) ได้แก่

1. ด้านการสืบสวน มีการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบคือ สำนักงานฝ่ายปฏิบัติการ (Operations Department) สืบสวนสอบสวนเพื่อทำหน้าที่โต้ตอบต่อการกระทำการทุจริต มีหน้าที่หลักในการพิจารณา และไต่สวนข้อหาเกี่ยวกับการกระทำการทุจริตที่มีการร้องเรียนจากภาคประชาชน ด้วยการตรวจสอบคำร้องเรียนของประชาชนอย่างละเอียดทุกคำร้อง มีการรายงานผลให้เจ้าของเรื่องทราบถึงผลการดำเนินการภายในหนึ่งอาทิตย์ นอกจากนี้ยังเก็บรักษาความลับของผู้ร้องเรียนโดยถือเป็นความลับชั้นสูง

ของทางราชการเพื่อ สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนจนประชาชนรู้สึกไว้วางใจและศรัทธา ในองค์กรที่ทำหน้าที่ป้องกันและปราบปราม การทุจริตว่าเป็นหนึ่งในองค์กรที่น่าเชื่อถือและ สามารถพึ่งพาได้

2. ด้านการป้องกัน มีการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการป้องกันการทุจริต (Corruption Prevention Department) ขึ้นภายในประเทศ โดยเน้นการขจัดโอกาสการกระทำการทุจริตเชิงระบบ (Systemic corruption) ทั้งในองค์กรภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน โดยองค์กรดังกล่าวนี้จะทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานและขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐและประชาชนด้วยการนำเสนอคำแนะนำในการป้องกันการทุจริตแก่องค์กรภาคเอกชนในการต่อสู้กับการทุจริต (ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด. 2550 : 73) นอกจากนี้ยังมีการออกกฎหมายให้อำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการปราบปรามการทุจริตเข้าตรวจสอบผู้ต้องสงสัยในคดีทุจริตได้อย่างเต็มที่ เช่น สามารถเข้าไปตรวจสอบบัญชีและตู้নিরภัยของผู้ต้องสงสัยได้, เรียกร้องให้ผู้ต้องสงสัยต้องแสดงสถานการณทางการเงินโดยละเอียดรวมตลอดถึงเข้าตรวจค้นบ้านพักของผู้ต้องสงสัยได้ ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มเงินเดือนและสวัสดิการให้กับเจ้าหน้าที่รัฐที่ทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้สูงและมีสวัสดิการที่ดีเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเป็นเหยื่อของอำนาจมืดได้โดยง่าย มีการคัดเลือกผู้นำองค์กรและเจ้าพนักงานด้านการปราบปรามการทุจริตที่เป็นคนมีสะอาดน่าเชื่อถือ มีการออกกฎหมายให้เจ้าหน้าที่รัฐที่มี

ทรัพย์สินมากและไม่สามารถอธิบายที่มาที่ไปได้หรือใช้ชีวิตที่หรูหราฟุ่มเฟือยเกินกว่าเงินเดือนที่ตนได้รับมาทำการชี้แจงต่อศาล ถ้าไม่สามารถชี้แจงได้จะถูกลงโทษว่าทุจริตส่งผลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ติดรูปแบบการใช้ชีวิตหรูหรา ฟุ่มเฟือยอันเป็นบ่อเกิดที่สำคัญของระบบหนี้สินและปัญหาทุจริตที่เรื้อรัง

3. ด้านการให้ความรู้ เขตการปกครองพิเศษฮ่องกงเน้นนโยบายป้องกันการทุจริตมากกว่าการปราบปราม โดยการให้ความสำคัญกับระบบการตรวจสอบด้วยการเน้นที่การตรวจสอบโดยองค์กรภาคประชาชน มีการจัดตั้งกองประชาสัมพันธ์ชุมชน (Community Relations Department) ทำหน้าที่หลักในการสร้างทัศนคติของประชาชนให้ต่อต้านการทุจริตและให้ประชาชนทำหน้าที่คอยเป็นหูเป็นตาให้กับเจ้าหน้าที่รัฐด้วยวิธีการร้องเรียน นอกจากนี้ยังให้การศึกษากับประชาชนและสาธารณะให้รับรู้และเกิดความเข้าใจถึงภัยอันตรายที่เกิดขึ้นจากปัญหาการทุจริตเพื่อให้ประชาชนร่วมกันต่อต้านและขจัดการทุจริตให้หมดไปจากฮ่องกง

ประเทศเกาหลีใต้ถือเป็นหนึ่งในประเทศที่มีรูปแบบทางวัฒนธรรม รูปแบบทางการเมืองรวมตลอดถึงรูปแบบทางการปกครองที่คล้ายคลึงกับประเทศไทย กล่าวคือ ประเทศเกาหลีใต้เป็นหนึ่งในประเทศที่มีระบบอุปถัมภ์ที่หนาแน่น นิยมการรวมศูนย์อำนาจแบบเบ็ดเสร็จและเล่นพรรคเล่นพวกรวมตลอดถึงมีการแทรกแซงจากอิทธิพลทางการเมืองในทุกๆระดับชั้น แต่ประเทศเกาหลีใต้กลับสามารถจัดการกับปัญหาต่างๆ ได้อย่างยอด

เยี่ยมหลังประกาศสงครามกับปัญหาการทุจริต แม้ว่าในปัจจุบันประเทศเกาหลีใต้ยังไม่ได้รับการยอมรับจาก นานาอารยประเทศว่าเป็นประเทศที่ปลอดจากการทุจริตอย่างสิ้นเชิง แต่ก็ได้รับการยอมรับจาก นานาอารยประเทศว่าเป็นประเทศที่มีพัฒนาการด้านการปราบปรามการทุจริตที่ยอดเยี่ยม ประเทศเกาหลีใต้ได้รับคะแนนความโปร่งใสด้านการปราบปรามการทุจริตอยู่ที่ 5.4 คะแนนจากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ถือเป็นอันดับ 39 ของโลกและเป็นอันดับที่ 9 ของภูมิภาคเอเชีย (Transparency International. 2010) การประกาศสงครามกับปัญหาการทุจริตภายในประเทศของประเทศเกาหลีใต้เกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 2002 จากการประกาศใช้กฎหมายต่อต้านการทุจริต (The Anti-Corruption Act) โดยได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการอิสระขึ้นมาหนึ่งชุดชื่อว่า คณะกรรมการอิสระต่อต้านการทุจริตแห่งชาติเกาหลีใต้ (Korea Independent Commission Against Corruption) หรือ KICAC ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับชาติมีสถานะเทียบเท่ากระทรวง มีหน้าที่หลักในการจัดวางนโยบาย การประเมินผลด้านนโยบายต่อต้านการทุจริต การให้ความคุ้มครองปกป้องแก่ผู้แจ้งเบาะแส รวมถึงตลอดถึงติดตามและตรวจสอบกิจกรรมของนักการเมืองและข้าราชการระดับสูงภายในประเทศ (ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด. 2550 : 75) ประเทศเกาหลีใต้ถือเป็นอีกหนึ่งประเทศที่เน้นแนวทางการตรวจสอบโดยภาคประชาชนเป็นหลัก ด้วยการปฏิรูปความคิดและจิตใจของเจ้าหน้าที่รัฐและพลเมืองให้ต่อต้านการทุจริตโดยใช้ แนวทางการลงโทษ

เจ้าหน้าที่ที่กระทำความผิดในคดีทุจริตอย่างจริงจังและไม่ไว้หน้า แม้กระทั่งประธานาธิบดีและรัฐมนตรีแห่งรัฐอันเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับประชาชน ในขณะที่เดียวกันก็สร้างแรงจูงใจให้กับประชาชนโดยการเสนอแนวทางให้ประชาชนที่พบเบาะแสการทุจริตให้แจ้งไปยัง KICAC ซึ่งหากข้อมูลที่แจ้งนั้นเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันการสูญเสียอันอาจเกิดขึ้นต่อรัฐหรือเป็นเรื่องประโยชน์สาธารณะผู้แจ้งจะได้รับรางวัลจากรัฐ โดยข้อมูลของประชาชนที่แจ้งนั้นจะมีระบบป้องกันและรักษาความลับของผู้แจ้งให้เป็นความลับขั้นสูงสุดของทางราชการ นอกจากนี้ยังมีการนำรูปแบบทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้เป็นตัวช่วยในการให้บริการต่อ คำร้องขอต่างๆของประชาชน อันเป็นการลดโอกาสการทุจริตของเจ้าหน้าที่

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ปัญหาการทุจริตถือเป็นปัญหาที่สำคัญของสังคมไทยและสังคมโลก ผลเสียหายที่เกิดจากปัญหาทุจริตส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทำให้งบประมาณในการนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศไม่ได้เข้าสู่ระบบอย่างี่ควรจะเป็น อันทำให้ระบบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศล่าช้าลง ประชาชนขาดคุณภาพชีวิตที่ดีและขาดโอกาสในการได้รับสวัสดิการที่ดีอันพึงได้จากรัฐ แม้ว่าการแก้ไขปัญหาการทุจริตให้หมดไปจากประเทศจะเป็นเรื่องที่ใหญ่และทำได้ยากแต่เชื่อว่าจะไม่สามารถแก้ไขได้ สิงคโปร์ เกาหลีใต้ และฮ่องกงล้วนเป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่าการแก้ไขปัญหา

การทุจริตไม่ใช่เป็นสิ่งที่ไกลตัวอีกต่อไป ดังนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้เขียนบทความจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ในการแก้ไขปัญหาการทุจริตให้ได้ผล สิ่งที่สำคัญที่สุดไม่ใช่เป็นเพียงการนำเอารูปแบบหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาทุจริตของต่างประเทศมาบังคับใช้ สิ่งสำคัญที่สุดคือความจริงใจของรัฐบาล ในการแก้ไขปัญหา เพราะหากรัฐบาลไม่มีความจริงจังในการแก้ไขปัญหา การนำแนวทางการปราบปราม การทุจริตของต่างประเทศมาใช้ ย่อมไม่สามารถแก้ไขปัญหาการทุจริตให้หมดไปจากประเทศได้ สิ่งสำคัญ อันดับแรกในการแก้ไขปัญหาการทุจริตให้ได้ผลอย่างจริงจัง รัฐบาลควรเร่งกำหนดให้ปัญหาการทุจริตเป็นวาระแห่งชาติ รวมตลอดถึงปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนภายในประเทศรู้ถึงผลกระทบของปัญหาทุจริตและร่วมกันต่อต้านการทุจริตกับภาครัฐบาล จากการศึกษาแนวทางการปราบปรามการทุจริตในเกาหลีใต้ ฮองกงและสิงคโปร์ พบว่า ประเทศต่างๆ เหล่านี้ไม่ได้ใช้กลวิธีในการแก้ไขปัญหาการทุจริตด้วยการตั้งองค์กรอิสระเพื่อทำหน้าที่ในการตรวจสอบการกระทำการทุจริตขึ้นภายในประเทศหลายๆ องค์กรเหมือนอย่างประเทศไทย แต่มีองค์กรอิสระในการตรวจสอบเพียงองค์กรเดียว ที่สำคัญคือได้นำเอาแนวคิดในการแก้ไขปัญหาการทุจริตโดยเน้นที่องค์กรภาคประชาชน ให้ประชาชนมาเป็นผู้ตรวจสอบการกระทำการทุจริตและคอยเป็นหูเป็นตาให้กับภาครัฐมากกว่าจะเสียงบประมาณ

ในการตั้งองค์กรอิสระหรือองค์กรตรวจสอบจำนวนมากๆ แต่ไร้ซึ่งประสิทธิภาพ

2. รัฐบาลควรเร่งสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังให้ประชาชนต่อต้านการทุจริตด้วยวิธีการปลูกกระแสศรัทธาจากประชาชนโดยการลงโทษผู้กระทำความผิดในคดีทุจริตให้เห็นเป็นแบบอย่างและไม่ไว้หน้า เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร้องเรียนและเข้าทำการตรวจสอบด้วยช่องทางหลากหลายช่องทางเพื่อสร้างความสะดวกให้กับประชาชน พร้อมทั้งดำเนินการตรวจสอบข้อร้องเรียนจากประชาชนด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม มีการแจ้งผลการดำเนินการสอบสวนให้ผู้ร้องเรียนทราบทุกครั้งตามระยะเวลาที่กำหนดเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนว่าสิ่งที่พวกเขาร้องเรียนไปจะไม่สูญเปล่า มีการรักษาความลับของผู้ร้องเรียนโดยถือเป็นความลับของทางราชการชั้นสูงสุดเพื่อสร้างความปลอดภัยให้กับผู้ร้องเรียน

3. รัฐบาลควรเร่งปรับเงินเดือนให้กับเจ้าพนักงานภาครัฐให้สามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างภูมิใจและเต็มภาคภูมิใจ ในขณะที่เดียวกันก็มีการประเมินผลการทำงานอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้การดำเนินงานคุ้มกับค่าจ้างที่รัฐต้องสูญเสียไป รวมถึงแสวงหาแนวทางในการแก้ไขกฎหมายที่มีความกำกวม ที่ให้อำนาจเจ้าพนักงานตีความได้สองแง่หรือกฎหมายที่ให้อำนาจหน่วยงานใด หน่วยงานหนึ่ง มีอำนาจมากเกินไป เนื่องจากสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญในการนำไปสู่การทุจริตของเจ้าพนักงาน

เอกสารอ้างอิง

ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ. (2541) รายงานผลการวิจัย : การคอร์รัปชันในระบบราชการไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน ป.ป.ป. สำนักงานนายกรัฐมนตรี.

วิทยากร เชียงกุล. (2549) แนวทางปราบปรามคอร์รัปชันอย่างได้ผล : เปรียบเทียบประเทศไทยกับประเทศอื่น. กรุงเทพมหานคร : เดือนตุลา.

ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด. (2550) นโยบายการต่อต้านการทุจริตของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: พุ่มทอง.

สุพรรณณี ไชยอำพร และ ศิรินทิพย์ อรุณเรือ. (2549) “รูปแบบและกระบวนการคอร์รัปชัน ในการก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ” วารสารพัฒนาสังคม. ปีที่ 8, ฉบับที่ 1, หน้า 183-228 (มี.ค. 2549). กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

Transparency International. (2010) **Corruption perceptions index 2010**. Berlin : Transparency International.

